

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla dr. Kovács Edit ügyvéd által képviselt I.rendű felperes neve (1022 Budapest, Bég u. 3-5.) I. rendű, II.rendű felperes neve (II.rendű felperes címe) II. rendű felpereseknek, dr. Horváth Judit ügyvéd által képviselt alperes neve alperes ellen, személyhez fűződő jog megsértése miatt indított perében, a Fővárosi Bíróság 2006. szeptember 26. napján meghozott, 22.P.21.391/2005/14. számú ítélete ellen az alperes részéről 15. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán, meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett részét részben megváltoztatja és az I. rendű felperes keresetét teljes egészében elutasítja.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet helyben hagyja.

Kötelezi az I. rendű felperest és az alperest, hogy a Magyar Államnak külön felhívásra fizessenek meg 30.000 - 30.000 (harmincezer-harmincezer) forint fellebbezési illetéket, az ezt meghaladó költségeiket a peres felek maguk viselik.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s:

Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy az alperes a kiadásában megjelenő ... című hetilap 2005. január 2-i számában című cikkben azon valótlan tényállítással, hogy „Szereplők: egy rendőrségi alapítványi vezető és három hölgy, a nyomozás úgy indult, hogy a Police Alapítvány egyik vezetője egy listát adott a Pest Megyei Rendőr-főkapitányság ügyben eljáró vizsgálóinak, akik ez alapján hívták be az állítólagos sértetteket”, továbbá, hogy „Érdekes, hogy a ... Kft. máig nem követelte vissza a pénzét és nem is tett feljelentést, hogy ... állhat a háttérben, azt több dolog világossá teszi... ügyvédje meghatalmazás nélkül ment be ...-hez a büntetés végrehajtási intézetbe, de látogatásának írásban sehol sincs nyoma”, a II.

rendű felperes jóhírnevét megsértette. Megállapította továbbá, hogy ugyancsak megsértette a II. rendű felperes jóhírnevét azzal, hogy olyan hamis látszatot keltett, hogy neki a ... elleni nyomozásra bármiféle befolyása van.

Megállapította továbbá, hogy azt a valós tény, hogy a II. rendű felperes az I. rendű felperes vezetője, olyan hamis színben tüntette fel, mintha emiatt az I. rendű felperesnek ...-vel szemben folyó büntetőügyhöz bármiféle köze lenne, és ezzel az I. rendű felperes jóhírnevét megsértette. Ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította.

Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. rendű felperesnek 500.000 Ft, a II. rendű felperesnek ugyancsak 500.000 Ft nem vagyoni kártérítést valamint ennek 2005. január 2-ától a kifizetésig járó és a mindenkor jegybanki alapkamattal megegyező kamatait. Kötelezte az alperest és az I. rendű felperest, hogy az államnak külön felhívásra fizessenek meg 75.000-75.000 Ft le nem rótt illetéket.

Az ítélet indokolásában megállapította, hogy az újságcikk sérelmezett részeiben részben a felperesekre vonatkozó valótlan tényeket állított, részben pedig valós tényeket hamis színben tüntetett fel. Az alperesnek a perben nem sikerült bizonyítania, hogy az általa „... ügynek „ nevezett büntetőeljárásban a II. rendű felperesnek irányító, befolyásoló szerepe lenne. A felperes azon állításával szemben, miszerint ő feljelentést tett ... ellen, semmilyen bizonyíték nem merült fel arra nézve, hogy a nyomozás valamilyen lista alapján indult volna, amit a II. rendű felperes adott volna át a hatóságoknak.

Szintén valótlanak bizonyult az a tényállítás, miszerint a ... Kft. nem követelte vissza a ...-nek nyújtott kölcsönt. Ezt az igényét éppen a felperessel, mint kezessel szemben érvényesítette.

Bizonyítatlan maradt az a tényállítás is, hogy a II. rendű felperes ügyvédje meghatalmazás nélkül ment be ...-hez és ennek a látogatásnak nincs nyoma. Ezen tények vonatkozásában kihallgatott tanú vallomása perdöntőnek nem bizonyult, mivel információi túlnyomórészt védencétől, ...-től származtak és azt semmilyen más bizonyíték nem támasztotta alá, ugyanakkor az nyilvánvaló volt, hogy ... a II. rendű felperest okolja az ellene folyó büntetőeljárás miatt, így információi objektívnek és elfogulatlanak nem voltak tekinthetők.

Az elsőfokú bíróság véleménynek tekintette azt a közlést, miszerint jogi nonszensz, hogy amíg az ügyben ... gyanúsított, addig ... nem. A megfogalmazás módja pedig nem volt lealacsonyító vagy sértő, személyiségi jogi sérelmet nem okozhatott.

A tényállítások a II. rendű felperes vonatkozásában alapozták meg a jogsértés megállapítását, azonban a cikk egésze az I. rendű felperes jóhírnevének sérelmével is járt. Az I. rendű felperest a jogsértések elkövetésével vádolt II. rendű felperessel együtt említi a cikk, amelynek szövegösszefüggéseiből az a kép alakulhatott ki,

hogya a II. rendű felperes az alapítványt felhasználva, kvázi a beleegyezésével az ott betöltött tisztsége alapján követhette el a cselekményeket. Ez a hamis látszatkeltés pedig sérti az I. rendű felperes jóhírnevét. A II. rendű felperes nem vagyoni kártérítési igényét megalapozottnak találta mind jogalapjában, mind összecszerűségében. Kifejtette, hogy külön bizonyítás nélkül is elfogadható a tény, miszerint a felperesnek a társadalmi életben, de akár a magánéletben is hátrányt okozott az, hogy őt olyan személynek tünteti fel a cikk, mint, aki pozícióját felhasználva törvénytelenégeket követ el. Az összecszerűséget nem tartotta eltúlzottnak, ezért a II. rendű felperes keresetének helyt adott. Az I. rendű felperes nem vagyoni kárigényét eltúlzottnak ítélte, jelentőséget tulajdonított annak, hogy a cikkben foglaltak nem az I. rendű felperesre vonatkoztak, bár őt is negatív színben tüntette fel a II. rendű felperesen keresztül, azonban az I. rendű felperest így ért hátrány nem lehetett nagyobb, mint, ami a II. rendű felperest érte. Az ebben a körben felajánlott bizonyítás nem vezetett eredményre, a felajánlott támogatások visszavonása csupán a nem vagyoni kár felmerültét igazolta, azonban az összecszerűségét nem. Ez esetlegesen tényleges vagyoni hátrányként jelentkezhetett volna, azonban a felperes ilyen igényt nem terjesztett elő.

Az elsőfokú ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben annak részbeni megváltoztatását és a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint az I. rendű felperes jóhírnevének sérelmével nem járt a cikk megjelenése, abban az I. rendű felperes személyére, működésére, tevékenységére vonatkozó állítások nem szerepelnek, így a kártérítés is kizárt ezzel kapcsolatban. Annak elfogadása esetén, hogy az I. rendű felperest az által érte sérelem, hogy a II. rendű felperessel kapcsolatban megemlítesre került, az I. rendű felperes az őt ért nem vagyoni kár bekövetkezte tekintetében nem tett eleget bizonyítási kötelezettségének. A becsatolt okiratok és a tanúk nem bizonyították a nem vagyoni kár bekövetkeztét illetve a jogellenes magatartás és a kár bekövetkezte közötti ok-okozati összefüggést.

A II. rendű felperesnek megítélt kártérítés körében tévesnek tartotta az elsőfokú bíróság álláspontját, miszerint a sérelmet szenvedett személy anélkül, hogy bármiféle hátrány bekövetkezését állítaná, vagy bizonyítaná, nem vagyoni kártérítésre automatikusan igényt tarthat, ez csak akkor illeti meg, ha jogellenes magatartással okozati összefüggésben olyan hátrány érte, amelynek csökkentéséhez vagy kiküszöböléséhez indokolt és szükséges a nem vagyoni kárpótlás megítélése. A perben sem az I. rendű, sem a II. rendű felperes olyan hátrány bekövetkezését nem bizonyította, ami indokolná a javára nem vagyoni kártérítés megállapítását.

A felperesek fellebbezési ellenkérelmükben az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérték.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (3) bekezdésének megfelelően csupán a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között

bírálhatta felül. E körben eljárva megállapította, hogy az alperes fellebbezése részben alapos a következők miatt.

A sajtószabadság kiemelt jelentőségű alapjog, amelyet az Alkotmány 61. § (2) bekezdésében elismer és védelemben részesít, míg az Alkotmány 59. § (1) bekezdése értelmében a Magyar Köztársaságban mindenkit megillet a jóhírnév védelméhez való jog.

A Ptk. 78. § (1) bekezdése szerint a személyhez fűződő jogok védelme kiterjed a jóhírnév védelmére is, a (2) bekezdés alapján a jóhírnév sérelmét jelenti különösen, ha valaki más személyre vonatkozó, azt sértő, valótlan tényt állít, híresztel vagy való tényt hamis színben tüntet fel.

A jóhírnév sérelme akkor következik be, amikor valaki más személyre vonatkozó, azt sértő, valótlan tényt állít, híresztel vagy való tényt hamis színben tüntet fel.

A jogi személy jóhírnevét az olyan, vele összefüggésbe hozható közlés sérti, amely nyíltan vagy célzással, utalással valótlan tényt állít.

A Ptk. 85. § (1) bekezdése értelmében a személyhez fűződő jogokat csak személyesen lehet érvényesíteni.

Személyiségi jogainak védelme iránt az terjeszthet elő igényt, akinek a személyére a kifogásolt közlés vonatkozik.

Az alperes fellebbezésében foglaltakra tekintettel azt kellett megvizsgálni, hogy a perbeli cikk tartalmazott-e olyan közlést az I. rendű felperes személyére vonatkozóan, amely a sérelmezett állítás miatti igényérvényesítési jogát megalapozta.

A sérelmezett cikk két helyen említette meg az I. rendű felperest, egyrészt hogy a nyomozás úgy indult el, hogy az alapítvány egyik vezetője, ... egy listát adott a rendőrség adott ügyben eljáró vizsgálóinak, akik ez alapján hívták be az állítólagos sértetteket. Másrészt a szerző feltette a kérdést, hogy mi érdeke fűződhetett ehhez a rendőrséget támogató szervezet egyik prominens vezetőjének.

A szöveg - Legfelsőbb Bíróság PK 12. számú állásfoglalásának megfelelő - értékelésével megállapítható, hogy a kifogásolt írás ezen része kifejezetten a II. rendű felperes személyére nézve tartalmazott állításokat, az I. rendű felperes megnevezésére csupán a II. rendű felperes beazonosítása végett került sor, azonban az I. rendű felperesre vonatkozó tartalmat nem hordozott.

Mivel a per tárgyát képező cikk az I. rendű felperes személyét nem érintette, ezért jóhírneve megsértését alaptalanul igényelte. Jogalap hiányában pedig a nem vagyoni kártérítési igény sem volt megalapozott.

A II. rendű felperes vonatkozásában az alperesi fellebbezés a jogsértés megvalósítását már nem tette vitássá, csupán a nem vagyoni kártérítés megállapítását kifogásolta.

A nem vagyoni kártérítési igény tekintetében a Ptk. 84. § (1) bekezdésének e) pontját, a Ptk. 355. § (1) és (4) bekezdését kellett figyelembe venni, továbbá az Alkotmánybíróság 34/1992. (VI. 1.) AB határozatát és a Legfelsőbb Bíróság iránymutatása alapján kialakult bírói gyakorlatot kellett értékelni. A nem vagyoni kártérítés megítélésénél a kártérítés általános szabályaiból kiindulva szükséges a jogellenes, felróható magatartás és a hátrány bekövetkezésének, valamint a kettő közötti okozati összefüggésnek a bizonyítása.

A Pp. 163. § (3) bekezdése alapján külön bizonyítás nélkül elfogadható olyan hátrány bekövetkezése, amely köztudomású ténynek tekinthető.

Köztudomásúnak tekinthető és nyilvánvaló tényként erre vonatkozó külön bizonyítás nélkül is elfogadható, hogy amennyiben egy, a rendőrséggel kapcsolatban álló alapítvány vezetőjéről valótlanul azt állítják, hogy több esetben tanúsított magatartása arra utal, hogy a folyamatban levő nyomozást próbálta befolyásolni, alkalmas olyan komoly hátrány okozására, amely a II. rendű felperes alapítványnál folytatott tevékenységét, magánéletét egyaránt súlyosan érinti, társadalmi életben való részvételét kárpótlásra alapot adó módon megnehezíti, a személyéről kialakított kép, értékítélet negatív irányba történő befolyásolását eredményezi.

Ezért a másodfokú bíróság úgy ítélte meg, hogy a II. rendű felperes nem vagyoni kárigénye megalapozott.

A kártérítés összegszerűségét az elsőfokú bíróság a Pp. 206. § (3) bekezdése alapján - a rendelkezésre álló bizonyítékok mérlegelésével - helytállóan állapította meg, annak során figyelemmel volt a jogsértés kiemelt tárgyi súlyára, annak nyilvánosságára és a kialakult bírói gyakorlatra.

Mindezek alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdésének megfelelően részben megváltoztatta, és az I. rendű felperes keresetét elutasította, míg ezt meghaladóan az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

A másodfokú bíróság a fellebbezési eljárásban felmerült költségről a Pp. 239. §-án keresztül érvényesülő Pp. 81. § (1) bekezdése, valamint a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése és a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-a szerint határozott.

2007. július 10.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s. k.
a tanács elnöke

Böszörményiné dr. Kovács Katalin s.k. Dr. Győriné dr. Maurer Amália s. k.
előadó bírő bírő

A kiadmány hiteléül:
tisztviselő